

Hur påverkar djurassisterad terapi välbefinnandet hos barn och unga som är inlagda på sjukhus?

RESULTAT

Djurassisterad terapi för barn och unga i sjukhusvård¹

- lindrar smärtan
- sänker det systoliska blodtrycket
- höjer det diastoliska blodtrycket

Djurassisterad terapi hade ingen effekt på stress eller hjärtfrekvens hos barn och unga i sjukhusvård. När det gäller ångest och depression var resultaten inte entydiga, eftersom utformningen av studierna och patienternas ålder och diagnoser varierade. Dessutom kan föräldrarnas oro och ångest avspeglas på barnen och ungdomarna, vilket kan påverka resultaten om effekterna av djurassisterad terapi.

BAKGRUND

Barn upplever stress, ångest och en mängd olika fysiska symtom som smärta under sjukhusvistelsen². Stress som barnen upplever på sjukhus är förknippat med smärta, rädsla för medicinska apparater, störningar i normala rutiner, osäkerhet och hemlängtan³. Interventioner såsom musik⁴, lek^{4,5}, djurassisterad terapi⁴ och virtuell verklighet⁶ har visats sig ha positiva effekter på ångest, stress och fysiska symtom hos barn under sjukhusvistelse.

Djurassisterad terapi (*animal-assisted therapy, AAT*) betyder att sällskapsdjur används för att förbättra människans fysiska, sociala, emotionella eller kognitiva funktionsförmåga^{7,8}. Djurassisterad terapi är en målinriktad intervention där ett djur som uppfyller vissa kriterier deltar som en del i vårdprocessen tillsammans med en terapeut eller yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården⁸. Djurassisterad terapi är en metod som också kan användas för att vårda barn och unga som är inlagda på sjukhus. Med tanke på den övergripande vården är det viktigt att fundera på hur man kan stödja välbefinnandet hos barn och unga som är inlagda på sjukhus och hur den stress, ångest och smärta som de upplever kan lindras på olika sätt, även på icke-farmakologiska sätt.

ANVÄND-
BARHET I
FINLAND

Resultaten av översikten kan tillämpas inom det finländska hälso- och sjukvårdssystemet. Resultaten kan utnyttjas på enheter för barn och unga som behöver sjukhusvård.

Vad gäller djurassisterad terapi måste risken för sjukdomar som smittas från djur till människa (zoonoser) och risken för allergisymtom beaktas. Därför ska djurassisterad terapi alltid utföras utifrån individuellt övervägande och iakttagande av hygieninstruktioner och av en professionell som utbildats för terapin i fråga. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt barn och unga som behandlas med immundämpande läkemedel.

Hur påverkar djurassisterad terapi välbefinnandet hos barn och unga som är inlagda på sjukhus?

MATERIAL OCH METODER

Evidenstipset baseras på en systematisk översikt och en metaanalys¹ som publicerades år 2021. Syftet med översikten var att analysera effekterna av djurassisterade terapi interventioner på smärtupplevelse, ångest, depression, stress, blodtryck och hjärtfrekvens hos barn och unga som vårdas på sjukhus. För översikten godkändes fyra randomiserade kontrollerade studier och fyra kvasiexperimentella studier (totalt n = 348) från åren 2009–2018. Studierna hade genomförts i USA (n = 5), Taiwan (n = 1), Italien (n = 1) och Brasilien (n = 1). I tre studier bestod urvalet av barn som insjuknat i cancer (n = 148). Interventionerna bestod av olika kontakter mellan den tränade terapihunden och barnet eller unga (bl.a. borstning, klappning eller lek med hunden). Interventionerna utfördes på sjukhusets vård- eller jouravdelningarna eller i lekrummet. Risken för bias i fråga om studierna ansågs vara måttlig. Resultaten från översikten bedömdes med hjälp av GRADE-system och enligt dess kriterier var tillförlitligheten hos resultaten måttlig eller hög. Översiktens metodologiska genomförande beskrivs närmare i den ursprungliga publikationen¹. Översiktens kvalitet bedömdes enligt JBI:s verktyg för kritisk bedömning av systematiska översikter.**

SAMMAN- FATTNING

Det främsta syftet med djurassisterad terapi är att ge barnen meningsfulla och glädjefyllda upplevelser och hjälpa dem att skapa sociala kontakter. Med hjälp av djurassisterad terapi kan man stötta barnens psykosociala välbefinnande. Baserat på resultaten av översikten verkar det även ha en positiv effekt på blodtryck och upplevda smärta hos barn och unga. Baserat på resultaten kan djurassisterad terapi rekommenderas som en av metoderna för att stödja smärtlindring hos barn och unga som vårdas på sjukhus. Det här är viktigt eftersom nästan hälften av alla barn med cancer, trots att smärtlindningsmetoderna har utvecklats, rapportera att de upplever smärta och även icke-farmakologiska metoder bör användas vid smärtlindring. Vårdpersonalen och rehabiliteringspersonal har en viktig roll när det gäller att möjliggöra införandet av djur-assisterad terapi på sjukhus och vägleda relaterade metoder för barn och deras föräldrar.

DEN URSPRUNGLIGA PUBLIKATIONEN

1. **Feng Y, Lin Y, Zhang N, et al.** Effects of animal-assisted therapy on hospitalized children and teenagers: A systematic review and meta-analysis. *Journal of Pediatric Nursing* 2021; 60: 11–23.

**Översiktens kvalitet: 10/11, JBI: Checklist for Systematic Reviews and Research Syntheses.

ANDRA ANVÄNDA KÄLLOR

2. **Praveen S., Sharma S & Peters N.** A Descriptive Study to Assess Level of Stress, Anxiety, and Pain Among Hospitalized Children Admitted in the Pediatric Surgery Unit of APC, PGIMER, Chandigarh 2020–2022. *Nursing & Midwifery Research Journal* 2023; 19 (2), 65–71.
3. **Claridge A. & Powell O.** Children's experiences of stress and coping during hospitalization: A mixed-methods examination. *Journal of Child Health Care* 2023; 27 (4), 511–739.
4. **Goren K., Cen Y., Montemurri V., et al. (2023)** The impact of music, play, and pet therapies in managing pain and anxiety in paediatric patients in hospital: a rapid systematic review. *Paediatrics & Child Health* 2023; (1205-7088) 28(4), 218–224.
5. **Ramdaniati S., Lismidiati W., Haryanti F. & Sitaesmi M.** The effectiveness of play therapy in children with leukemia: A systematic review. *Journal of Pediatric Nursing* 2023; 73, 7–21.
6. **Amali RJ & Chavan SS.** Effectiveness of Virtual Reality Distraction on Pain Perception and Fear among Children with Cancer Undergoing IV Cannulation. *Indian Journal of Community Medicine* 2023; 48 (6), 909–914.
7. **APA. American Psychological Association.** APA Dictionary of Psychology. Animal-assisted therapy. <https://dictionary.apa.org/animal-assisted-therapy> 2023 / 27.12.2023.
8. **AVMA. American Veterinary Medical Association.** Animal-assisted interventions: Definitions. <https://www.avma.org/resources-tools/avma-policies/animal-assisted-interventions-definitions> 2023 / 27.12.2023

FÖRFATTARE

1 **Eironen, Sanna**^{1,2}, sjukskötare, HvM, doktorand, lektor i vårdarbete bland barn och unga
2 **Muona, Tuire**³, sjukskötare, ergoterapeut, HvM, expert inom rehabilitering

Redigering: Eskolin, Silja-Elisa⁴, yngre forskare ja Palonen, Mira⁴, äldre forskare

¹Tammerfors universitet, ²Tammerfors yrkeshögskola, ³Cancerorganisationerna, ⁴Stiftelsen för vårdforskning sr